

Pressmeddelande 30 september 2013

AP-fonderna utesluter fyra bolag kopplade till kränkningar av internationella konventioner

Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fonden säljer sina innehav i de fyra bolagen Walmart, Freeport McMoRan, Incitec Pivot och Potash. Försäljningen görs på inrådan av AP-fondernas gemensamma Etikråd då de dialoger som Etikrådet har fört under flera år med bolagen inte lett till önskat resultat.

Etikrådet har under flera år fört dialoger med detaljhandelskedjan Walmart Stores, gruvbolaget Freeport McMoRan samt kemiföretagen Incitec Pivot och Potash. Trots sitt engagemang i dessa bolag har Etikrådet inte lyckats uppnå de målsättningar som sattes upp för dialogerna och har därför valt att avsluta dessa och rekommenderat respektive fond att utesluta bolagen. Samtliga fonder har beslutat att följa rekommendationen.¹

– Etikrådet har gjort en omfattande analys av dessa bolag, och det är vår slutsats att bolagen bör uteslutas som investeringsobjekt av Första till Fjärde AP-fonden, säger Christina Kusoffsky Hillesøy, ordförande i Etikrådet.

-Etikrådets viktigaste verktyg är att genom dialog få bolag att agera ansvarsfullt. En försäljning är den sista utvägen när andra påverkningsmöjligheter inte fungerar. Därför ser vi detta som en motgång eftersom vi, trots flera års engagemang, inte lyckats påverka dessa bolag att åstadkomma förbättringar. Vi anser att ett fortsatt engagemang med dessa bolag inte är meningsfullt och rekommenderar därför att AP-fonderna utesluter bolagen, avslutar Christina Kusoffsky Hillesøy.

Etikrådet för årligen dialog med cirka 200 bolag i syfte att göra skillnad. Som långsiktiga, ansvarstagande och engagerade ägare påverkar fonderna bolag världen över att förbättra sitt arbete med miljö- och sociala frågor. Etikrådet för dialog med bolag så länge bedömningen är att engagemanget leder till förbättringar.

Etikrådets rekommendation att utesluta **Walmart Stores Inc.** (Walmart) baseras på att bolaget i sin amerikanska verksamhet kopplas till systematiska kränkningar av arbetstagarnas rättigheter i strid med ILO:s kärnkonvention om arbetsvillkor. Bolaget motarbetar också aktivt de anställdas rättigheter att bilda fackföreningar och att ansluta sig fackligt.

Etikrådet har haft en dialog med Walmart sedan Etikrådets bildande 2007. Målet med dialogen har varit att Walmart ska anta koncernövergripande policyer och riktlinjer rörande arbetstagarnas rättigheter så att dessa överensstämmer med internationella riktlinjer gällande rätten till kollektiva löneförhandlingar samt rätten att bilda fackföreningar. Bolaget ska också visa att det finns ett trovärdigt uppföljningssystem. Trots att Etikrådet har lagt ned ett stort engagemang i frågorna, tillämpat olika angreppssätt och samarbetat med andra investerare tvingas Etikrådet konstatera att bolaget, till dags dato inte lever upp till de mål som Etikrådet

¹ Flera AP-fonder var på egen hand engagerade i att via dialog försöka påverka Walmart även innan Etikrådet bildades 2007. Andra AP-fonden uteslöt Walmart 2006.

satt upp för dialogen. Etikrådet bedömning är att en fortsatt dialog med Walmart inte längre är meningsfull då det inte har reviderat sin syn på arbetstagarnas rättigheter.

Etikrådets rekommendation att utesluta **Freeport McMoRan Copper & Gold Inc.** (Freeport) baseras på att bolaget kopplas, genom sin gruvdrift i Indonesien, till allvarlig negativ miljöpåverkan i strid med FN:s konvention om biologisk mångfald. Freeports gruva i Indonesien, Grasberggruvan, ligger i ett område med mycket höga naturvärden och är granne med UNESCO:s världskulturarv, Lorentz National Park. Grasberggruvan släpper ut stora mängder gruvavfall i en närbelägen flod.

Dialogen med Freeport har pågått sedan 2007. Etikrådets mål om att förmå Freeport att vidta åtgärder för att förhindra framtida kränkningar har inte uppnåtts. Etikrådet har fått ett tydligt ställningstagande från bolagets VD och styrelseordförande om att bolaget vill ha kvar möjligheten att släppa ut avfall i floder. Etikrådets bedömning är att en fortsatt dialog med Freeport därför inte är meningsfull och att det finns en risk för kommande kränkningar då bolaget inte utesluter möjligheten att i framtida projekt använda sig av den kontroversiella avfallsmetoden.

Rekommendationen att utesluta **Incitec Pivot Ltd** samt **Potash Corp.** baseras på att båda bolagen köper fosfat från ett marockanskt bolag som bryter fosfat i Västsahara. Västsahara är sedan 1975 ockuperat av Marocko och står på FN:s lista över icke självstyrande områden som ska avkoloniseras. FN:s rättschef slog i januari 2002 fast att utvinning av naturresurser i Västsahara mot den västahariska befolkningens vilja skulle vara i strid med FN:s konvention för medborgerliga och politiska rättigheter samt FN-konventionen för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Etikrådet har fört en dialog med de två bolagen sedan 2010 med målsättningen att bolagen ska upphöra med inköpen av fosfat från Västsahara, eller bevisa att utvinningen genomförs i enlighet med den västahariska befolkningens intressen och önskemål, i linje med FN-utlåtandet från 2002. Bolagen ska även anta en bolagspolicy som förhindrar dem från att bidra till överträdelser av internationell humanitär rätt. Etikrådet bedömer att en fortsatt dialog med bolagen Potash samt Incitec Pivot inte är meningsfull då bolagen inte har aviserat att de inom en snar framtid kommer att sluta köpa fosfat från Västsahara. De har därtill inte kunnat bevisa att fosfatutvinning sker i västahariernas intressen och önskemål.

För mer information kontakta:

Christina Hillesöy, Etikrådets ordförande 2013

Telefon: 0709-517 223

E-post: info@etikradetapfonderna.se

Om Etikrådet: Första, Andra, Tredje och Fjärde AP-fondernas arbete med miljö- och etikfrågor i utländska bolag samordnas i det gemensamma Etikrådet. Syftet med rådet är att gemensamt driva en positiv förändring i utländska bolag som kopplas till kränkningar av internationella konventioner för miljö och mänskliga rättigheter. Etikrådet arbetar både förebyggande och reaktivt för att göra skillnad inom miljö- och etikfrågor. Det förebyggande arbetet innebär att Etikrådet verkar för att bolag som fonderna har investerat i hanterar relevanta hållbarhetsaspekter, att de har ändamålsenliga riktlinjer samt att de har styr- och uppföljningssystem som möjliggör att verksamheten bedrivs på ett ansvarsfullt sätt. Det reaktiva arbetet innebär att påverka bolag som kränker internationella konventioner att upphöra med kränkningen och införa förebyggande åtgärder för att förhindra framtida kränkningar.